

ściwych – by bezradny badacz poprzestał na wersjach masowo rozpowszechnianych i w konsekwencji również masowo podzielanych i powielanych w nauce.

1.4. Uzasadnienie badań

Wielki Reset stał się w czerwcu 2020 roku oficjalną agendą pięćdziesiątego Światowego Forum Ekonomicznego, poświęconego odbudowie społeczeństw i gospodarek w sposób zrównoważony po pandemii COVID-19⁹⁵. Podjęcie badań nad Wielkim Resetem ma dwojakie uzasadnienie: teoretyczno-wyjaśniające oraz praktyczno-inspirujące. Z teoretycznego punktu widzenia społeczeństwo zasługuje na dostęp do zweryfikowanych danych oraz wskazanie genezy, istoty i funkcji trendów cywilizacyjnych (megatrendów)⁹⁶ i przedsięwzięć globalnych⁹⁷ należących do Wielkiego Resetu albo doń zaliczanych. Od strony praktycznej natomiast społeczeństwo potrzebuje, zwłaszcza ze względów gospodarczych, miarodajnych diagnoz i prognoz dotyczących sytuacji globalnej w bliskiej, dalszej i odległej przyszłości.

Dostępne informacje na temat planów architektonicznych, programów działań i projektów finansowych Wielkiego Resetu mają niezadowolający charakter. Dominują bowiem z jednej strony zdawkowe przekazy urzędowe, przeważnie w formie instrukcji, a z drugiej sensacyjne doniesienia medialne, pojawiające się materiały publicystyczne są natomiast dosyć zróżnicowane pod względem wiarygodności i precyzji. Uwzględniając te i inne jeszcze rodzaje źródeł⁹⁸, zasadne wydaje się sporządzenie kompleksowego i interdyscyplinarnego opracowania naukowego, prezentującego Wielki Reset w długoterminowym

⁹⁵ Por. K. Schwab, *Now is the time for a 'great reset'*, World Economic Forum, 3.06.2020, <https://www.weforum.org/agenda/2020/06/now-is-the-time-for-a-great-reset/>. Artykuł nawołuje do wykorzystania kryzysu związanego z pandemią do przebudowy gospodarczej i społecznej.

⁹⁶ Por. J. Naisbitt, *Megatrendy. Dziesięć nowych kierunków zmieniających nasze życie*, przeł. P. Kwiatkowski, Zysk i S-ka, Poznań 1997, s. 10.

⁹⁷ Por. T.L. Friedman, *Świat jest płaski. Krótka historia XXI wieku*, przeł. T. Hornowski, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2006, s. 251.

⁹⁸ Por. np. dokumenty zebrane w: *Falszywa pandemia. Krytyka naukowców i lekarzy*, t. 1, red. G. Braun, Fundacja Osuchowa, Warszawa 2020.

(historycznym) i odpowiednio szerokim (geograficznym) kontekście cywilizacyjnym. Obecny Wielki Reset nie jest bowiem pierwszym tego rodzaju zjawiskiem w dziejach ludzkości zjawiskiem. Istotne jest także, by opracowanie takie ukazało się w możliwie krótkim czasie, gdyż w przeciwnym razie może dojść do zlekceważenia, a następnie wyparcia najwyższej wagi problemu ze świadomości społecznej pod wpływem przypadkowo bądź celowo wprowadzających w błąd kampanii informacyjnych.

W świetle deklaracji WEF⁹⁹ można stwierdzić, że na Wielki Reset składają się takie zapewnienia i wskazania, które jawnie lub półjawnie pociągać będą za sobą negatywne skutki społeczne, polityczne, ekonomiczne i kulturowe. Można je lepiej dostrzec i pełniej zaprezentować w proponowanej tu podwójnej perspektywie: cywilizacyjnej (ponadczasowo-dziejowej) oraz globalnej (aktualnej). W perspektywie cywilizacyjnej Wielki Reset to kolejne gwałtowne przyspieszenie transformacji wyrażającej się w przejściu od etycznej do technicznej metody życia społecznego, w perspektywie zaś globalnej – zmasowane i zintegrowane działania w kierunku poszerzenia i pogłębienia kontroli globalnej. W interesie społecznym leży uzyskanie wiedzy o transformacji cywilizacyjnej, jakiej społeczeństwo podlega oraz kontroli globalnej, jakiej może zostać poddane pod wpływem haseł ideologicznych, rozwiązań technicznych oraz koniunktur ekonomicznych proponowanych między innymi przez kolejne światowe Fora Ekonomiczne w Davos. Hasła przedstawione w roku 2020 przez Klausa Schwaba dotyczą kapitalizmu inkluzywnego – jawnie korporacyjnego, socjalistycznego i cybernetycznego¹⁰⁰.

Nie ograniczając się do znajomości deklaracji dotyczących nowego ładu światowego wprowadzających w jego zasady podręczników, można powiedzieć, że społeczeństwo nie wie, że kształtujący się ustrój globalny to cybernetyczny socjalizm (cybersoc), a globalnym zagrożeniem jest skażenie cyberaktywne – cybernetyczny aktywizm. Teza ta powinna – w najlepiej pojętym interesie społecznym – zostać szczegółowo przeanalizowana oraz całościowo usystematyzowana. W przeciwnym

⁹⁹ Por. WEF, *Digital Transformation: Powering the Great Reset*, 17.07.2020, https://www3.weforum.org/docs/WEF_Digital_Transformation_Powering_the_Great_Reset_2020.pdf (dalej cytowane jako raport WEF *Digital Transformation*). Raport ten dotyczy przyspieszenia transformacji cyfrowej na świecie na skutek pandemii, w tym transformacji przedsiębiorstw, wzmocnienia interesariuszy i uczynienia z transformacji cyfrowej kluczowego elementu rozwoju społeczno-gospodarczego.

¹⁰⁰ Por. Schwab, Vanham, dz. cyt., s. 181.

razie działania społeczne, decyzje polityczne, regulacje prawne czy nawet kampanie kulturalne wciąż prowadzić będą do przeciwnych niż zamierzone skutków i nieoczekiwanych konsekwencji. Kiedy już stanie się jasne, że wszystko znalazło się pod anonimową kontrolą, będzie za późno na jakąkolwiek zmianę.

Niepokojące przeobrażenia współczesnego świata należy badać nie tyle dlatego, że mają one miejsce, ile dlatego, że są one rozmyślnie (a może też bezmyślnie) kreowane pod wpływem inspiracji ideologicznych, usprawnień technologicznych oraz motywacji ekonomicznych. Niezależnie od rozmiarów marginesu przypadkowości i spontaniczności zmiany te, w zasadniczym swym kształcie, stanowią logiczną, a niekiedy nawet fizyczną konsekwencję odległych w czasie i przestrzeni planów, programów i projektów socjalistycznego i cybernetycznego porządkowania świata. Socjalizm cybernetyczny, przed którym ostrzegał niegdyś George Orwell, tak opisuje dzisiaj Roland Baader: „Ten «nowy» (społeczny socjalizm) [...] ma o wiele głębsze korzenie i większą moc, niż się nam wszystkim wydaje. Jest ona co najmniej tak potężna i niezwykła jak głupota, próżność, przesady i strach – razem wzięte! [...] nikt nigdy nie będzie w stanie rozbroić tej szatańskiej bomby w duszy *homo sapiens*; nikt z wyjątkiem samej [...] jednostki miłującej wolność we własnej głowie i we własnym sercu. [...] I to, jak sądzę, jest nasza jedyna szansa”¹⁰¹.

Głównym uzasadnieniem podejmowanych tu badań jest potrzeba oceny poziomu i zakresu (nie)przypadkowości i (nie)spontaniczności przeobrażeń cywilizacyjnych w najważniejszych sferach indywidualnej i zbiorowej aktywności człowieka. Niewidzialnej i nieuświadomianej kontroli w narastającym stopniu podlegają inspiracje, usprawnienia i motywacje tej aktywności. Kontrola ta ma swoją architekturę i infrastrukturę, a nawet armaturę (gadżety ułatwiające załatwianie codziennych spraw) i swoistą akupunkturę (środki znieczulające w postaci multimedialnej rozrywki). Jej dostrzeżenie i docenienie uzmysławiają utraconą szansę na zawrócenie z drogi ku zniewoleniu i znieprawieniu, którą zdaje się dziś kroczyć ludzkość¹⁰². Świat zachodni wkroczył – na własne życzenie, a raczej w następstwie działań jego wewnętrznych i zewnętrznych przeciwników – w fazę dawno już zapowiadanej, a obecnie sztucznie przyspieszanej agonii, oddając pole i pierwszeństwo innym cywilizacjom. Trudnym zadaniem jest uzasadnienie prze-

¹⁰¹ Baader, dz. cyt., s. 45n.

¹⁰² Por. Białek, *Czas niewolników*, s. 111.

obrażeń niemieszczących się w kanonach zdrowego rozsądku i dobrej woli, jakimi są celowo destrukcyjne propozycje formułowane dla świata (jak agendy najwyższych gremiów) i przedsięwzięcia w nim podejmowane (jak wysiłki na rzecz ratowania planety). Jednakże ze ściśle naukowego punktu widzenia nie godzi się pomijać ani lekceważyć żadnej z prawdopodobnych wersji zdarzeń. Założenie, że któraś z tych wersji jest niemożliwa tylko dlatego, że wydaje się komuś niemożliwa, jest błędne.

Kiedy załamuje się globalizacja rozpoczęta z początkiem lat dziewięćdziesiątych XX wieku, do świadomości przedostają się twarde realia władzy nad światem. Odnosząc się do strategicznych przepływów w Eurazji, wokół Eurazji i nad Eurazją, Jacek Bartosiak i George Friedman twierdzą, że kontrolowanie przestrzeni kosmicznej oznacza panowanie na oceanie światowym, panowanie na oceanie światowym i kontrolowanie przestrzeni kosmicznej to faktyczna władza nad Eurazją i jej strategicznymi przepływami. Panowanie zaś jednocześnie nad Eurazją i oceanem światowym oznacza rządzenie światem¹⁰³. W tej perspektywie można zrozumieć sens proponowanych światu globalnych rozwiązań realizowanych w nim globalnych przedsięwzięć. Uporczywe i kontrfaktyczne ignorowanie tej kwestii czyni jałowymi większość szczegółowych analiz cywilizacji i dotyczących jej ogólnych syntez. Pod wpływem aspiracji ideologicznych, udogodnień technologicznych i koniunktur ekonomicznych horyzont zdarzeń cywilizacyjnych przesuwają się w kierunku fizycznej przestrzeni kosmicznej oraz logicznej przestrzeni cybernetycznej. Tam rozgrywają się już zmagania o pozycję i prymat oraz wpływ i korzyści.

1.5. Metoda badań

Omówienie architektury i infrastruktury Wielkiego Resetu w toku wielkiej transformacji od cywilizacji tradycyjnych ku cywilizacji informacyjnej wymaga zaprezentowania metody prowadzonych badań. Jako że Wielki Reset dotyczy aktualnego porządku świata i zmierza w kierunku porządku nowego, jego geneza, istota i funkcja wymaga sprecyzowania. Poniżej przedstawiona zostanie metodologia badań prowadzonych w pa-

¹⁰³ J. Bartosiak, G. Friedman, *Wojna w kosmosie: przewrót w geopolityce*, Wydawnictwo Zona Zero, Warszawa 2021.